

STAJALIŠTE AGENCIJE O SUSTAVIMA UKLJUČIVOG OBRAZOVANJA

Ovaj dokument predstavlja stajalište Europske agencije za posebne potrebe i uključivo obrazovanje o želji svih zemalja članica Agencije za razvojem sustava uključivijeg obrazovanja. U ovom se dokumentu posebno predstavljaju osnovne značajke sustava uključivog obrazovanja koje će se koristiti kao vodič za razvoj i usmjeravanje djelatnosti Agencije u srednjoročnom do dugoročnom razdoblju.

Cilj ovog dokumenta jest usmjeravati sadašnja i buduća razmišljanja i rasprave o radu Agencije i načinima na koji se njime može pružiti podrška zemljama u njihovim nastojanjima da razviju sustave uključivijeg obrazovanja. Kao takav predstavlja obzor i žarišnu točku prema kojima će se ravnati djelatnosti Agencije.

Stajalište predstavljeno u ovom dokumentu u potpunosti je u skladu s prioritetima za obrazovanje Europske unije i međunarodne zajednice.

Pozadinske informacije kojima se osnovne značajke sustava uključivog obrazovanja, a koje su ukratko opisane u ovom dokumentu, stavljaju u širi kontekst europske i međunarodne politike i prakse dostupne su na mrežnoj stranici Agencije:

www.european-agency.org/about-us/who-we-are/position-on-inclusive-education-systems

Sustavi uključivog obrazovanja

Sve europske zemlje posvećene su radu na osiguranju sustava uključivijeg obrazovanja. Problemu pristupaju na različite načine, ovisno o njihovom prošlom i postojećem kontekstu te povijesti. Sustavi uključivog obrazovanja sagledani su kao presudni čimbenik unutar opsežnijih aspiracija društveno uključivijih društava s kojim se etički i politički usklađuju sve zemlje.

Konačna vizija sustava uključivijeg obrazovanja jest osigurati da za sve učenike, bez obzira na njihovu dob, budu osigurane smislene i visokokvalitetne obrazovne mogućnosti u lokalnoj zajednici, uz bok prijatelja i vršnjaka odnosno kolega.

Kako bi ova vizija mogla biti provedena, *zakonodavstvo* koje regulira sustave uključivog obrazovanja mora se zasnivati na temeljnoj obvezi osiguranja prava svakog učenika na uključive i ravnopravne mogućnosti u obrazovanju.

Politikom kojom se upravlja sustavima uključivog obrazovanja mora biti osigurana jasna vizija i konceptualizacija uključivog obrazovanja kao način poboljšanja obrazovnih prilika za sve učenike. Politikom se također treba jasno naznačiti da učinkovita provedba sustava uključivog obrazovanja predstavlja zajedničku odgovornost svih edukatora, lidera i donositelja odluka.

Operativna načela kojima se usmjerava provedba struktura i postupaka unutar sustava uključivog obrazovanja moraju biti načela jednakosti, učinkovitosti, efikasnosti i poboljšanja postignuća svih dionika – učenika, njihovih roditelja i obitelji, obrazovnih djelatnika, predstavnika zajednice i donositelja odluka – pomoću visokokvalitetnih i pristupačnih obrazovnih mogućnosti.

Vodeći se tom vizijom, Agencija će u svojem radu sa zemljama članicama nastojati osigurati smjernice za razvoj sustava uključivog obrazovanja sa sljedećim ciljem:

- Poboljšati postignuća učenika kroz prepoznavanje i izgradnju njihovih talenata i učinkovitog ispunjavanja njihovih pojedinačnih potreba i interesa u učenju. Način na koji Agencija shvaća poboljšana postignuća učenika obuhvaća sve oblike osobnih, društvenih i akademskih dostignuća koja su relevantna za pojedinog učenika kratkoročno, no koja dugoročno poboljšavaju njegove životne izgleda.
- Osigurati da svi dionici uvažavaju raznolikost. To načelo treba provoditi aktivnim angažiranjem dionika kroz dijalog i pružanje podrške kako bi im se omogućilo da daju svoj osobni, ali i zajednički doprinos širenju pristupa obrazovanju i poboljšanju ravnopravnosti. Na taj se način svim učenicima omogućuje da ostvare svoj puni potencijal.
- Osigurati raspoloživost prilagodljivih kontinuumu sredstava i resursa kojima se podržava učenje svih dionika na pojedinačnoj i organizacijskoj razini.

-
- Osigurati da su učinkovitim kontinuumima u sustavima uključivog obrazovanja obuhvaćeni personalizirani pristupi učenju kojima se angažiraju svi učenici i podržava njihovo aktivno sudjelovanje u procesu učenja. To uključuje razvoj plana i programa i okvira za procjenu koji su okrenuti prema učeniku; prilagodljivu obuku i stalne mogućnosti za stručno usavršavanje svih edukatora, školskih lidera i donositelja odluka; i koherentne procese upravljanja na svim razinama sustava.
 - Općenito unaprijediti postignuća, rezultate i izlazne proizvode sustava na način da se svim dionicima učinkovito omogući razvoj vlastitih stavova i vjerovanja, znanja, razumijevanja, vještina i ponašanja u skladu s ciljevima i načelima sustava uključivog obrazovanja.
 - Funkcionirati kao sustavi učenja kojima se radi na stalnom poboljšanju i usklađivanju struktura i procesa na način da se izgrađuje sposobnost svih dionika da sustavno promišljaju o svojim postignućima i zatim koriste ta promišljanja da poboljšaju i razvijaju zajednički rad na zajedničkim ciljevima.